
Carl Haglund (Hovedindlæg)

Bäste herr president, parlamentariker, mina damer och herrar! Det nordiska försvarssamarbetets betydelse och utveckling har aktivt diskuterats såväl i medier som av oss politiker och även vanliga medborgare under de senaste åren. Även Nordiska rådet har aktivt varit del av den här diskussionen. En öppen och livlig dialog om det nordiska försvarssamarbetet är viktigt med tanke på framtiden och samarbetets utvecklingsmöjligheter.

Hur ser då det nordiska samarbetet ut i dag? I mitt korta anförande tänkte jag beskriva det nordiska försvarssamarbetets resultat och utsikter, men även beröra några utmaningar vi har framför oss.

Det nordiska försvarssamarbetet, som i dag går under namnet Nordefco, utvecklas som bäst med god fart. Samtidigt är det skäl att understryka att regionalt försvarssamarbete inte är ett självständigt försvarspolitisk alternativ, utan det kompletterar andra försvarspolitiska arrangemang.

Det nordiska samarbetet har under de senaste åren även uppmärksammats utanför de nordiska ländernas gränser. Inom ramen för internationella organisationer som EU och NATO lyfter man upp samarbetet mellan de nordiska länderna som ett lyckat exempel för hur så kallat smart försvarssamarbete kan förverkligas. Detta är något vi kan vara stolta över. Ett konkret steg för att stärka dialogen mellan regionala, europeiska och även transatlantiska nivån är de ministermöten som kommer att organisera som en del av det finländska ordförandeskapet ännu i år, närmare bestämt i december, då vi under ett par dagar kommer att samla de nordiska, baltiska och de så kallade *Northern Group*-ländernas försvarsministrar i Helsingfors. Jag har även inbjudit min amerikanska kollega till det här mötet samt

---

representanter för Nato och EU. Fokus kommer att ligga på kapacitetssamarbetet och dess utveckling.

På många sätt är det rätt naturligt att de första stegen mot ett smartare försvarssamarbete bygger på multinationell koordination och samarbete inom ramen för mindre regionala samarbetsforum.

Bästa parlamentariker! Smart försvarssamarbete är smart bara då vi lyckas åstadkomma ett djupare samarbete och även dela på ansvar och uppgifter. Detta möjliggör ökad operativ effektivitet och även kostnadseffektivitet .

Grunden för det nordiska samarbetet inom säkerhets- och försvarspolitik sträcker ju sig tillbaka ända till 1960-talet. Då omfattade samarbetet främst informationsutbyte, koordinering av FN-operationer och motsvarande. Under åren har samarbetet växt till sig till och blivit betydligt mer mångsidigt.

Trots olika försvarslösningar delar de nordiska länderna samma grundläggande mål: Att upprätthålla effektiva och slagkraftiga försvarsmakter. Genom flexibilitet och öppenhet har vi kunnat gå runt de olikheter som finns. Faktum är att vi i Norden i praktiken samarbetat enligt principerna för smart försvar redan under många år. För oss har samarbete varit ett naturligt sätt att maximera utfallet av våra begränsade resurser.

Låt mig helt kort räkna upp några exempel på vad det i dag verkligen handlar om: Tack vare samarbetet inom tränings- och övningsverksamhet har våra stridspiloter i dag möjlighet att öva så gott som på daglig basis från sina hembaser. Tack vare nordiskt samarbete i EU:s träningsoperation EUTM Mali och vårt samarbete i kapacitetsbyggande insatser i Östafrika kan vi tillsammans befrämja säkerhet och stabilitet på den internationella arenan. I ISAF-operationen i Afghanistan har vi ett fortsatt samarbete, som också Carl Bildt här tidigare nämnde. Vi har ett utbildningssamarbete inom krishanteringen som vi har påbörjat redan på 1960-talet.

Vi har etablerat en femårig nordisk övningsplan som omfattar övningar för alla försvarsgrenar, och även de Baltiska länderna involveras. Vi har gett

---

vår militärkommitté inom Nordefco i uppdrag att undersöka möjligheter för att ytterligare bredda och fördjupa övningsverksamheten de nordiska länderna emellan.

Det sker även mycket på andra fronter. Vi har under det senaste året kunna fatta beslut om att fördjupa samarbetet inom taktisk lufttransport, det som kallas för NORTAT, som gäller de så kallade C-130-flygplanen. Vi har utvecklat ett sjölägesbildssamarbete som kallas för SUCBAS. Vi har etablerat en nordisk *force pool* som ett sätt att samarbeta inom FN:s truppregister. Vi jobbar och har planer för ett gemensamt sjömålsrobotsprojekt med lång räckvidd.

Vi genomför olika studier för att kunna lägga grunden för flera framtida gemensamma anskaffningar och vi också gjort en utvärdering varför en del av de här praktiska projekten inte går vidare. Det har visat sig att det främst är de nordiska ländernas olika praxis för upphandling och finansiering som ligger till grund för det här. Därför har vi nu börjat arbeta för att montera ned de här hindren. Som bäst diskuteras möjligheterna att utvidga samarbetet inom cyber og så vidare.

Bästa åhörare! Som ni hör finns det otroligt många samsamarbetsområden redan i dag, och diskussionen så här långt visar att det finns både vilja och intresse att utvidga samarbetet ytterligare. Det här är någonting som förstås gläder oss försvarsministrar. Andan mellan ministrarna är just nu jättegod, och viljan att föra samarbetet vidare och vidareutveckla det är stor.

En utmaning som ändå har funnits, utöver det faktum att vi nu ännu trots allt har olika försvarslösningar, är det faktum att vi inte har haft någon riktigt tydlig plan för utvecklande av samarbetet på lång sikt. Det här är någonting vi nu åtgärdar som bäst genom att göra upp en politisk vision för det nordiska försvarssamarbetet, någonting som ska ligga som grund för fortsatta strategier och långtidsplanerna för försvarssamarbete. Den visionen är det meningen att vi ska behandla nu i december på det avslutande mötet för det finländska ordförandeskapet. Arbetet med den här visionen är alltså inte ännu slutfört, men jag kan gärna avslutningsvis dela med mig några egna tankar kring det nordiska försvarssamarbetets

---

utveckling och framtid.

Enligt mig delar de nordiska länderna samma säkerhetsomgivning, och vi står inför samma utmaningar. Vi måste skapa effektivare lösningar som baserar sig på en gemensam lägesbild och förmåga att leverera och koordinera våra resurser både inom vår egen region och i ett bredare internationellt perspektiv.

Jag ser framför mig en ännu mera sammansvetsad nordisk region som har förbundet sig till att koordinera insatser, förmågor och verksamhet.

Tillsammans måste vi såväl använda de förmågor vi har samt utveckla de förmågor vi behöver för framtiden mer effektivt. Kort och gott: I framtiden måste vi göra det smarta nordiska försvarssamarbetet ännu smartare och ännu djupare.

Herr president! Det här var rapporten för i år.

Upplýsingar

Ræðunúmer

175

Gerð

Hovedindlæg

Notandi

[Carl Haglund](#)

Speaker role

Forsvarsminister

Dagsetning

30.10.13 16:59